

Îndemn către cititor

Prin noua sa carte, dedicată evoluției asociațiilor profesionale, caselor de ajutor reciproc, activității de întrajutorare și mișcării cooperatiste în general, domnul Cristian Florin Bota reușește să ne convingă – dacă mai era nevoie – că memoria colectivă sau istoria include tot ceea ce s-a întâmplat în trecut, fără nicio discriminare. Secole la rând, istoricii s-au ocupat de aspectele spectaculoase de odinioară, de bătălii și războaie, de conducători, de viața politică, de calamități etc. Treptat, câmpul cercetărilor s-a lărgit și s-a adaptat sensibilităților fiecărei epoci. Oamenii, publicul, comanditarii au devenit mult mai curioși, mai dornici de cunoaștere, cerând investigații asupra unor aspecte de viață considerate altădată anistorice sau nedemne de consemnare ori chiar minore. Principiul este astăzi – parafrazând un cunoscut proverb latin – axat pe ideea că suntem oameni și, de aceea, nimic din ceea ce este omenesc în trecut nu trebuie să ne rămână străin.

Cartea de față este o pledoarie pentru nevoia cunoașterii mișcării cooperatiste în domeniile creditului, ale ajutorului reciproc, ale întrajutorării materiale în general. Autorul său, domnul Cristian Florin Bota, nu este istoric, ci economist, dar este pasionat de studiul trecutului, de investigarea unor teme variate din prezentul oamenilor care au trăit odinioară. Pasiunea nu garantează însă calitatea superioară a rezultatelor puse în pagină! Există atâtea exemple de demersuri, mai ales eseistice, care pretind că schimbă perspectiva asupra trecutului și care sunt, în fapt, jalnice pastișe, idei dezlănate, opinii nefondate, bazate doar pe impresii, zvonuri, veleități! Secretul reușitei în astfel de cazuri, în care nespecialiștii se ocupă de cercetarea trecutului, este unul destul de simplu: acești amatori pasionați trebuie să facă efortul de a-și însuși metodologia cercetării istorice sau, cu alte cuvinte, tehnicile prelucrării izvoarelor. Istoria, ca orice disciplină științifică, are un arsenal de metode de investigare a trecutului, de reguli care, cunoscute, exersate îndelung și aplicate riguros, pot conduce la descoperirea adevărului istoric. Iar domnul Cristian Florin Bota a făcut – în timp destul de îndelungat – un astfel de laudabil efort de însușire a rigorilor meseriei de istoric și a reușit ceea ce puțini pasionați reușesc, adică a izbândit în strădania de a deveni și istoric autentic. Pornind de la aceste premise de seriozitate profesională, Domnia Sa a elaborat până în prezent studii și monografii dedicate unor localități sau altor aspecte din trecut. Aceste opere i-au asigurat deja o carte de vizită onorabilă, care îl recomandă drept un autor serios, aplecat spre cercetarea surselor, bazat pe convingerea că istoria se reconstituie prin izvoare (mărturii) și nu prin aluzii, figuri de stil, impresii sau sentimente.

În această carte, autorul pornește de la convingerea că oamenii, în toate timpurile, au căutat cu înfrigurare să-și asigure un anumit confort, o siguranță a zilei de mâine, o garanție pentru viitor, pentru ceea ce românii numesc „zile negre”. Investigatorul este conștient de faptul că oamenii au căutat și satisfacții morale, spirituale, confesionale, politice, dar știe că liniștea acestor oameni a depins în primul rând de o minimă bază materială. Principiul este clar: deși „la început a fost cuvântul”, spiritul omenesc nu poate exista și acționa pe pământ fără corp, iar corpul trebuie să fie și hrănit, și adăpostit, și înveșmântat etc. De aceea, se pornește în lucrare

de timpuriu, de când primii oameni s-au gândit la aceste lucruri și au luat măsuri de obținere a celor necesare. Autorul aduce argumente pentru faptul că obținerea mijloacelor de subzistență, de viațuire normală și chiar de prosperare se face, adesea, mult mai bine prin organizații și instrumente colective decât în mod strict individual. De aceea, trece prin istoria breslelor, a confreriilor, a vecinătăților medievale, pentru a ajunge la instituțiile moderne de credit, de întrajutorare și de cooperare. Se oprește mai în detaliu asupra unor organisme naționale și internaționale actuale (precum Federația Caselor de Ajutor Reciproc din România – FEDCAR, Rețeaua Europeană a Uniunilor de Credit – ENCU și Consiliul Mondial al Uniunilor de Credit – WOCCU), pe care le definește și cărora le prezintă evoluția. Iar modest intitulata „cronologie a caselor de ajutor reciproc” este de fapt o istorie a asociațiilor profesionale și a uniunilor de credit din România și din lume, a activității de întrajutorare în general, derulate între secolele al XIV-lea și al XXI-lea.

Astfel, cartea devine o panoramă a evoluției unor instituții capitale pentru viața oamenilor, dar la care ne gândim rar sau ne gândim numai când avem nevoie, fără să bănuim complexitatea lor, îndelungata lor tradiție, rosturile lor mai adânci. Autorul îmbină în această lucrare două elemente esențiale, anume specialitatea sa din viața cotidiană și pasiunea pentru studiul trecutului, ceea ce reprezintă o adevărată rețetă a succesului. Prin urmare, a rezultat, în urma unui autentic efort de documentare și de cercetare, o lucrare interesantă și utilă în același timp, pe care o recomandăm cu toată căldura cititorilor.

Cluj-Napoca, 24 februarie 2013

*Academician,
Ioan-Aurel Pop*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Foreword to the Reader

By his new book dedicated to the evolution of professional associations, credit unions, mutual help activity and the cooperative movement in general, Mr. Cristian Florin Bota manages to convince us-if need be-that collective memory or history include all that has happened in the past, without discrimination. For centuries, historians have dealt with spectacular issues of the past, with battles and wars, leaders, political life, natural disasters, etc. Gradually, the field of research extended and adjusted to the sensitive issues of each era. The people, the public, the leaders have become more curious, more eager to learn, requesting investigations on some life aspects previously considered to be a historical or unworthy of record, or even minor. Paraphrasing a famous Latin proverb, one may say that nowadays the principle is focused on the idea that we are human beings and, therefore, nothing that has been human in the past should remain unknown to us.

This book is a plea for the need to know the cooperative movement in the field of credit, mutual help, and material mutual aid in general. Its author, Mr. Cristian Florin Bota, is not a historian, but an economist, and he is passionate about the study of the past, about the investigation of various issues of the time of the people who lived in the past. However, passion does not guarantee the high quality of a written work! There are so many examples of approaches, especially essays, claiming they

change the perspective on the past, but, in fact, are nothing but poor pastiches, rambling ideas, unjustified opinions, based only on impressions, hearsays, hints! The secret of success in such cases-when people who are not specialists in the field deal with the research of the past-is a rather simple one: these passionate amateurs have to make an effort to learn the very methodology of the historical research or, in other words, the techniques of source processing. History, like any other scientific subject, has a series of methods to investigate the past, of rules which, if known, practiced for a long period of time and rigorously applied, may lead to the discovery of the historical truth. Mr. Cristian Florin Bota has made – for a rather long time – such a commendable effort to learn the rigors of the profession of historian and managed to do what few people achieve, i.e. he was also successful in the endeavor of becoming a genuine historian. Starting from these prerequisites of professional earnestness, he has managed to elaborate so far several studies and monographs dedicated to certain places or to other aspects of the past. These works have already granted him an honorable visiting card, recommending him as an important author, focused on the verification of the sources, based on the belief that history can be retraced through sources (evidence), not through allusions, figures of speech, impressions or feelings.

In this book, the author leaves from the belief that, since ancient times, people have eagerly sought to secure a certain degree of comfort, of safety for tomorrow, a guarantee for the future, for what the Romanians call “black days” [that is the “rainy days”]. The researcher is aware that people have also sought for moral, spiritual, confessional and political satisfactions, but it is well known that the peace of mind of these people depended first of all on a minimal material basis. The principle is obvious: although “in the beginning was the Word”, the human spirit cannot exist and act on earth without a body, and the body has to be also fed and sheltered and dressed. Therefore, the author starts his work from an early stage of human development, when people thought of these things and took measures in order to obtain what was necessary for them. The author brings arguments for the fact that livelihood, normal living and even prosperity are often better achieved by means of organizations and collective instruments than strictly by individual means. Therefore, he reviews the history of guilds, brotherhoods and medieval neighborhoods in order to get to modern credit, mutual aid and cooperation institutions. He insists in detail on some current national and international institutions (such as the Federation of Credit Unions in Romania – FEDCAR, the European Network of Credit Unions– ENCU and the World Council of Credit Unions – WOCCU), which he defines and whose evolution is presented. His book humbly entitled “A Chronology of Credit Unions” is actually a history of professional associations and credit unions in Romania and worldwide, of the mutual help activity in general, covering the period between the 14th and the 21st century.

As such, the book becomes a complete overview of the evolution of some institutions crucial for people’s life, of which we rarely think, or perhaps we think of them only when we are in need, without being aware of their complexity, their long tradition, their deeper meanings. In this work, the author combines two essential elements, namely his specialty in his current professional life and his passion for the study of the past, which is a real recipe for success. Consequently, after a genuine documentation and research effort, he wrote an interesting as well as useful book that we strongly recommend to the readers.

Cluj-Napoca, 24th February 2013

Professor Ioan-Aurel Pop
Member of the Romanian Academy